

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 5 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază. — Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Reforma electorală.

Apare cam ironic a vorbi îndată după alegerile bănyfyste despre „reforma electorală”, și totuși rezultatul pozitiv, dar indirect, al acestor alegeri, este tocmai aceea, că ele pun earăși la ordinea zilei reforma legii electorale, și peste tot reforma sistemului ce s'a susținut până acum în materie de drept electoral.

E natural, că chiar acum, imediat se se simtă mai mult lipsa și necesitatea unei reforme pe acest teren. Și Bányfi a reușit, ca prin triumful ce l-a raportat cu mijloacele sistemului de până acum, să convingă pe cei mai cinstiți dintre Unguri, că așa este imposibil a mai trăi, că așa nu mai poate merge, că o reformă electorală este prima și cea mai necesară condiție pentru schimbarea lucrurilor înspre mai bine.

Vedem deja semne, din care putem deduce, că s'au convins deja nu numai unii frunțași maghiari, dar și alte cercuri hotărâtoare, că o reformă electorală în Ungaria este neîncungabil de lipsă.

Alkotmány de Mercuri, 4 Noemvrie, publică un prim-articol tocmai despre această temă. După-ce caracterizează alegerile de acum autorul scrie:

„Unicul mijloc, care ar cura răul radical, care delaturând tristețile împregiurări electorale ar face posibilă expresiunea fidelă a voinței națiunii, este: executarea unei reforme electorale radicale și drepte.

„Numai o lege electorală dreaptă, care să asigure deplina libertate a cetățenilor, care, să extindă dreptul de vot electoral după modelul statelor europene, dacă și nu asupra tuturor membrilor națiunii, cel puțin asupra straturilor mai largi ale poporului, care să stabilească în mod corect circumscripțiunea cercurilor electorale — ar fi unicul mijloc, care din aparența de constituțiune de azi — pe care contele Apponyi cu drept cuvânt a numit-o „comedie mincinoasă” — ar pute face o realitate, o viață parlamentară sănătoasă.”

În sfârșit „Alkotmány” apelează la toți bărbații opoziției, ca se lase la o parte toate deosebirile și se se unească pentru „purtarea și conducerea marelui acțiunii de reformă.”

Trebuie dată parola: „Reforma electorală!” — exclamă „Alkotmány”. „Trebuie desfășurat stindardul dreptei reforme electorale, sub care imposibil ca să nu se grupeze toți cetățenii cu simț consti-

tuțional, toți cetățenii iubitori de libertate — fie ei deputați, ori simpli alegători.”

Părerile acestea nu sunt singuratic. Le găsim, într-o formă ori alta, prin toate organele opoziționale. Dar ele au fost exprimate, în mod pătunzător și pregnant mai ales de către matadorii căzuți ai opoziției. Ugron de pildă încă înainte de alegeri a accentuat de repetite-ori reforma electorală, pe base largi; acum însă, că a mai pățit-o și el tocmai în urma misiunilor sistemului electoral, erumpe aproape ca un revoluționar și promite o luptă de agitație cum n'a mai fost printre Unguri.

Din aceste și multe alte semne judecând putem constata un fapt: au ajuns și Ungurii mai cinstiți la convingerea, că reforma electorală este prima necesitate pentru Ungaria; au ajuns și ei să recunoască, ceea-ce Românii de mult au enunțat, că pe lângă actuala lege electorală e imposibil să luptă luptă parlamentară în Ungaria. Eată un prețios rezultat al alegerilor bănyfyste.

Întrebarea e numai, dacă dorințele și năzuințele acestea se vor și realiza — ori ba?

Cât pentru guvern, el din propria sa înclinare nu credem să întreprindă o reformă radicală și mai ales dreaptă. Prin aceasta el și-ar tăia însuși creanga de sub picior. Dar se poate, ca la acest pas să fie constrins din cercurile mai înalte și de împregiurări.

Că în cercurile din Viena, în anumite cercuri conservative, antiliberales, care acum sunt aproape la domnie în Austria, există de fapt atari dispoziții, nime nu o poate nega. Un caracteristic semn nou vedem în *Reichswehr*.

Acest organ, până aci oficios, militar, a luat locul ziarului *Presse*, vechiul organ „liberal” — și în cei dintâi numeroi vorbește de „liberalism” cu un dispreț și o ironie surprinzătoare. Ei bine, acest organ, care stă aproape de cercurile oficioase, de guvernul Badeni, sau de ministerul externelor, am văzut cum scrie despre alegerile ungurești.

Mai reamintim următorul pasagiu din articolul lui „Reichswehr”:

„Guvernul a câștigat o majoritate enormă. Așa a fost aceasta la toate alegerile, începând dela anul 1874, și va rămâne tot așa, câtă vreme nu se schimbă actuala lege electorală. Această lege electorală, întărită în anii din urmă cu abuzuri folosite în mod negenat, dă totdeauna putere destulă guvernului, ca să poată exopera alegerea oamenilor cari îi

convin, și astfel deputații, mai că nu se aleg, ci se denumesc.”

Așadar atât din părțile oficioase, cât și din mijlocul poporului maghiar se recunoaște necesitatea reformei electorale și se promite a lucra pentru ea. Dacă se va și realiza acest lucru, politica noastră încă ar ave un câștig mare, dar atunci va trebui să se pună pe un alt teren. Realizându-se atunci una dintre pretenziunile noastre, ni-s'ar și deschide un nou și bun teren de luptă efectivă.

Sibiu, 6 Noemvrie n.

(*) **Oprirea conferenței.** Forul al doilea încă s'a pronunțat în chestia opririi conferenței electorale generale a alegătorilor români, — care era convocată pe 24 Octomvrie n. e. Ieri s'a immanuat adevă, presidentului comitetului național, dlui Dr. Ioan Rațiu, soluțiunea vice-comitetului comitatului Sibiu, prin care se confirmă și aprobă hotărârea de oprire a primarului orașenesc, — „pe temeiul motivelor înscrise în decisiul de oprire”. Nici nu s'a așteptat altă rezolvire a recursului înscinat în contra opririi, știindu-se bine, că oprirea s'a făcut la ordinul guvernului. Ce ne surprinde însă e împregiurarea, că până-ce forurile subalterne se grăbesc a răspunde în timpul cel mai scurt, la recursurile noastre, — guvernul le ține cu anii neresolvate. E de prisos a o mai spune, că în contra decisiunii vicecomitetului încă se va înscina recurs, la ministrul de interne, și în modul acesta guvernul va fi de nou provocat să se pronunțe în cauză, sub firma și subscrierea proprie, ear nu prin comunicate din ziare, pe cari ușor le poate nega.

(§) **Ugron despre alegeri.** Mandatul cercului electoral Szentes, unde ieri s'a făcut alegerea de deputat dietal, a fost oferit lui Ugron Gábor, care însă nu l'a primit. Motivele le-a comunicat alegătorilor în o vorbire sdrobitoare, pentru guvern și pentru Kossuth Ferencz depotrivă. Ugron a zis între altele următoarele: „E onoare că am căzut, dar nu ar fi onoare pentru noi, dacă ne-am apleca volniciei. Voiu bucuria în țeară, dela un capăt până la celalalt, că guvernul care s'a ridicat deasupra legilor, trebuie să fie pus într-o linie cu punctul seu de vedere. Pentru-că sau avem să devenim sclavi și să trăgem în jugul Austriei, sau trebuie să pășim pe teren revoluționar. Trebuie să continuăm lupta mai întâiu pe cale constituțională, până la extrem, și dacă se poate, să mântuim țeara de revoluție. Politica guvernului e infamă, pentru-că e imorală și împinge națiunea spre revoluție; dar datorința fiecărui cetățean onest

este a împedeca aceasta. Guvernul ne-a atacat pe moarte și pe viață, ear' Kossuth a sărit dindrēt asupra noastră.... Nu e bine să facem deosebire între naționalități, ci să avem în vedere, fără privire la limbă, că iubesc-u-și cetățenii patria și contribuiesc la înmulțirea averii?.. Voiu umbla din cerc în cerc și voiu trezi țeara, făcându-o atentă la pericolul ce o așteaptă. Nu face nimic, că nu avem mandate, pentru-că mandatele câștigate la actuale alegeri seamănă cu certificatele de toleranță, date pe seama femeilor prostituate”.

Ugron a declarat apoi, că nu primește candidatura și a rugat pe alegători să voteze toți pentru *Sima Ferencz*.

(*) **Alegerea lui Zichy Nándor.** Șeful și întemeietorul partidului popular, contele Zichy Nándor, nu a întrunit în Keskemet, unde a fost candidat de deputat dietal, majoritatea absolută a voturilor și astfel va ave loc baotagiul între dntul și candidatul guvernului. Se credea, că guvernul va pune toate în mișcare ca contele Zichy să nu fie ales, și astfel partidul să rămână în dietă fără conducător; dar știrea ce o primim astăzi, ne face să presupunem, că alegerea contelui Zichy e dorită, și încă din loc mai înalt. Eată ce cetim într-o foie litografată din Budapesta: „Mai mulți consilieri intimi ai baronului Bányfi au declarat, că alegerea contelui Zichy e curat câștig pentru guvern și partidul liberal, pentru-că întâiu: ar reține ca șef de partid, dela multe exagerațiuni pe cei din partidul seu, ear' a doua: ca cel mai loial și mai de frunte supus al coroanei în toate chestiunile serioase, ba chiar critice, și va pune nu numai persoana, ci întreg partidul seu în serviciul guvernului”.

Cum se vede, dară contele Zichy va fi ales în Keskemet, pentru-că așa se cere din partea cercurilor mai înalte.

(§) **Liberalismul e pe droie.** Nu la noi, ci în Austria. Mercuri s'au făcut alegerile pentru dieta provincială din Austria-de-jos și s'au terminat cu totala sdrobie a partidului liberal. Alegerile s'au făcut de astă-dată numai în cercurile electorale din orașe, pentru-că în provincie se făcuseră mai de mult, și după știrile primite din Viena au următorul rezultat: În cele 21 de cercuri ale Vienei, s'au ales numai doi liberali, în două cercuri va fi balotagiul, ear' restul e compus din deputați creștini. Între cei aleși se află și primarul Vienei *Szobach*, apoi viceprimarul *Lueger* și alții. În 17 cercuri electorale ale orașelor din provincie s'au ales trei liberali și petrusprezece creștini. Mai are să aleagă colegiul marilor proprietari, dar chiar și în cazul, că acest colegiu va trimite numai depu-

tați liberali în dietă, majoritatea e asigurată deja pe seama antiliberalilor, cari dispun acum de o majoritate destul de însemnată. Situația va fi dară dominată și în dieta provincială din Austria-de-jos de partidul energicului vice-primar din Viena și amic al naționalităților asuprite: *Carl Lueger*.

(*) **Închiderea expoziției millenare.** În 3 Noemvrie s'au terminat sărbările millenare, și s'a închis expoziția. Presa maghiară nu e prea încântată de rezultat; *Magyarorszag* o spune chiar pe față, că rezultatul expoziției e un colosal deficit, și adevă, deficit în privința morală și financiară. „S'a văzut că sântem săraci, — zice „Magyarorszag”, — și are să treacă mult timp până se va atargia în Budapesta o nouă expozițiune regnicolară”. — „Magyar Hirlap” constată, că: „numai și numai locuitorii români ai patriei maghiare au fost surzi pentru invitarea ce li-s'a făcut se iee parte la milleniu. S'au retras dela cordială și sincera îmbrățișare, și zău, nu spre al lor bine au făcut-o!”

O fi, o fi!

(*) **Libertate ungurească.** Sub titlul acesta scrie *Vaterland*, că libertatea ungurească își arată mincinoșia sa, nu numai la alegeri, ci mai ales față de mișcările naționalităților. Se ocupă apoi cu bine cunoscutul comunicat al dlui Jeszenszky, referitor la oprirea conferenței Românilor, și îi face următoarele aprecieri: „E o minciună din cele mai îndrăznețe, a zice că legea de naționalități ar opri pe Români, sau pe o altă naționalitate a se aduna în cercul seu propriu, și că ar sil pe o naționalitate a-și ține adunările totdeauna împreună cu alte naționalități. O astfel de idioție politică poate să ose numai din creierii fostului fișpan ardelenesc, care spre nefericirea Ungariei, o „guvernează” astăzi. Dar cu astfel de brutalitate nu se merge departe. Odată trebuie să i-se curme funcțiunea, și să deee Dumnezeu, să nu fie mai mare nefericirea, decum ar fi fost atunci, dacă Românii să înfruniau liberi în conferență, abandonau pasivitatea, și trimiteau vre-o șezeci de deputați în dietă!”

Vorbe frumoase, dar pentru Bányfi et Comp. sânt — mazăre pe părete! —

(*) **Răspuns potrivit.** În comunicatul oficios al guvernului, prin care se motivează oprirea conferenței noastre naționale, se face provocare la România, unde guvernul asemenea nu ar permite gruparea de partide după rasă și confesiune, zice dl Jeszenszky. *Gazeta* din București îi dă acum dlui Jeszenszky următorul răspuns potrivit:

sească din nici o casă românească, atât e el de bun, bogat, plăcut și iestîn...

II.

Călinarul Ilustrat al „Bibliotecii pentru toți”.

Călinarul Ilustrat al „Bibliotecii pentru toți” pe 1897, e un adevărat giuvaer, din orice punct de vedere l'ai considera. El formează un nou atribut de laudă pentru directorul seu dl D. Stăncescu și pentru editorul seu dl C. Müller. Voluminosul material e ales cu deosebită pricepere literară și cu distins gust, ear' arangierea lui tehnică te frapează prin drăgălașă-i variație și armonie.

Atât partea călinaristică, lucrată cu minuțioasă exactitate, cât mai ales partea literară a călinarului corăspund pe deplin și celor mai pretențioase așteptări ale cetitorilor culți.

Novela, schițe, povestiri, maxime, poezii, fabule, glume, snoave, sfaturi economice și sociale etc. etc., alese toate din scrierile unor dintre cei mai frunțași literați moderni și clasici, Români și străini, se află din belșug în acest valoros călinar, mulțumind până și pe cei mai consumați cetitori inteligenți.

Amintim dintre scriitorii străini pe scriitorii: Andersen, André Theuriet, Chaming, Silvio Pellico, Fenelon, etc. etc., ear' dintre scriitorii noștri pe distinși: Alexandri, Eminescu, Vlăduț, Stăncescu, etc. etc.

E prea firesc deci, ca un material atât de bogat și de prețios, cules din scrierile unor bărbați de incontestabile și mari me-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Două călindare.

— Recensiuine. —

I.

Călinarul Poporului.

„Călinarul Poporului” pe 1897 n'ar trebui să lipsească din nici o casă românească, atât e el de bun, bogat, plăcut și iestîn!

Anul acesta e al XII-lea de când apare *Călinarul Poporului*, unicul călinar românesc cu desăvîrșire popular, atât ca cuprins, cât și ca limbă. El a mulțumit totdeauna așteptările oamenilor noștri până și a celor mai cetiți, îndesebii cel din 1896, pe care însuși raportul literar al „Astrei” l'a numit „excellent”. Cel pentru 1897 însă le întrece pe toate atât ca material, conținând novele, poezii, anecdote, epigrame, articoli politici și economici, schițe biografice, povește și varietăți dintre cele mai de gust, cât și ca volum, având partea literară cu o întregă coală mai bogată decât în anii trecuți.

Ținem deci a analiza mai amănunțit valoarea acestui călinar, spre a se pute convinge ori-cine, că nu laude de convenție, ci constatări de adevăruri faptice sânt toate afirmațiunile noastre.

Constatăm dintru început, că întreg călinarul e de un colorit eminent național-

popular, notă exclusiv proprie lui în toată literatura noastră călinaristică, de altfel destul de avansată.

Din fiecare pagină reese limpede, că la redactarea lui s'a avut în vedere cu deosebită grije și persistență poporul nostru, felul seu de gândire și de vorbire, preferințele și cerințele sale literare, viața sa actuală, naționalismul seu, cu un cuvânt întreagă firea sa sufletească.

Materialul călinarului e nou, ales, plăcut și instructiv, ear' limba limpede, populară, curată și curgătoare, așa încât ție mai mare dragul să-l citești și recitești cât de des.

Să specialisăm și dovedim aceste aprecieri.

Călinarul Poporului prezintă două neprețuite inovațiuni: se schitează pe seama țearului nostru activitatea câtorva dintre cei mai de valoare literați români, mai ales moderni, — în accepția morală a cuvântului, — ilustrând schița cu două-trei dintre cele mai bune și mai populare produse ale lor și dă o cuvenită importanță vieții noastre politice, reasumând într'un amănunțit articol de fapte și date positive, momentele de căpetenie ale vieții noastre naționale din Ianuarie 1896 până Septemvrie 1896.

La începutul părții literare a călinarului se află o scurtă schiță literară despre talentatul scriitor *Alexandru Vlașcu*, căreia îi urmează două dintre cele mai frumoase novele ale sale: „Dela șezătoare” și „Un Crăciun”, amândouă cu subiecte din patriarhala viață dela sat.

Urmează apoi două epigrame de spirit, fermecătoare poezie „Doina” de neîntrecutul George Coșbuc, „O pagină din istoria anului 1848—1849”, de C. Vancu, conținând niște diverse amintiri din marea revoluție a Românilor și două anecdote de tot hazul.

După acestea vine partea cea mai interesantă a călinarului, biografia dlui Dr. I. Rațiu, împodobită cu două portrete ale d-sale, unul dela 1861, în costum național, al doilea dela 1896 (după cea din urmă fotografie).

Biografia e scrisă detaliat, cu date autentice, cu episoade interesante și într'un stil românesc obiectiv și măsurat, dar totuși cald și însuflețit. Ea ne dă o viuă și strălucită înțelegere în miniatură despre viața și activitatea venerabilului president al partidului național român, servind drept o clasică pildă tinerimii noastre de azi.

Biografiei îi urmează niște drăgălașe „istorioare despre porumbi”; o schiță literară despre poetul Ioan Nenițescu, cu entusiaste poezii naționale din „Pui de lei”; *Plugar Român*, *Poel Chinez* și *Voința Neamului*; trei anecdote de spiritualul *Dumitru Stăncescu*; o schiță literară despre mintosul *Anton Pann*, cu o „povestea vorbirii” despre „pricina de judecări”; gingașele descrieri „Dimineața și seara” de doamna *Colomb*; traduse de Dumitru Stăncescu, o schiță literară despre regretatul poet bănașan *Victor Vlad (Delamarina)*, cu două poezii de un haz nespus, scrise în dialectul lojogănesc. (Al mai tare om din lume” și „Noi ni's'acasă”)

Cu acestea se termină partea beletristică a călinarului, urmând articolul „Răvașul nostru” de Ioan Scurtu.

Articolul acesta, tipărit cu litere petite, se extinde pe 12 pagini și conține înșirarea exactă și la p d a r a a „întemplărilor mai de seamă pentru noi petrecute în acest an”. Întreg articolul e o bogată colecțiune de date statistice. El desfășură într'un stil concis și fluent fasole mai marcante ale vieții noastre naționale din 7 Ianuarie 1896 până în Septemvrie 1896.

Inovațiunea aceasta prezintă o deosebită valoare și sperăm, că ea se va perfecționa din an în an, până va deveni o completă statistică a evenimentelor mari, ce vor urma a se petrece în viața noastră.

Partea economică a călinarului deosemenea e lucrată cu pricepere și îngrijire, conținând un prețios articol specialist, despre „Dreptul de poștă” de Ioan Costin și o mulțime de povește nouă și folositoare.

Cât pentru partea călinaristică și informativă, ea e atât se poate de bogată și exactă.

Și cu toate acestea valorosul călinar al poporului e cel mai iestîn între toate călindarele noastre, costând numai 20 cr., adevă, mai nimica toată. Căci dacă luăm în seamă cheltuielile de redigare și tipar, precum și taxa de 6 cr. timbru, reclamată de fiecare exemplar, vom vedea lămurit, că singur în întregul bine priceput al poporului nostru se delectează acest călinar.

Astfel, — ca să sfârșim cu începutul — „Călinarul Poporului” n'ar trebui să lip-

„Oficiul guvernului maghiar este în ră-
tăcie. În statul român există Greci, Bulgari
etc., dar ce se face ca la partid național în
stat, când se știe că ei sînt străini răspân-
diți mai ales prin orașe, fără a fi compaci și
fără a vrea să aibă prin urmare
aspirațiuni naționale? Acești străini au to-
tuși o mică presă scrisă în limba națională.

Să ne spună oficiul maghiar când a
auzit că redactorii dela *Patria*, *Rumänischer
Lloyd* ori *Egalitatea* au fost întemnițați cu
anii, cum au fost întemnițați redactorii *Tri-
bunei* și celorlalte ziare de peste muni? Să
ne spună mai departe aceiași oficii, cînd re-
uniunile naționale ale străinilor au fost persecutate
în România, cum sînt persecutate cele de peste
muni? Deosebite acestea au rămas și în
viitor aceiași, căci pe cînd în Ungaria parti-
dele naționale se întăresc în raport cu pro-
gresul general al naționalităților, toleranța și
libertatea statului român face loc unei asimi-
lări neforțate a elementelor străine. Pe cînd
Ungaria va fi tot mai mult agitată de chestiile
naționale, statul român, grație caracterului său
național și politicii sale, nu va avea nici înce-
puturi de astfel de chestii.

Dar, peste tot, nu trebuie uitat, că în
Ungaria, naționalitățile sînt la ele acasă, tră-
iesc compacte pe pămîntul lor strămoșesc și
că astfel, Ungaria nefiind un stat unitar na-
țional, nu este interesul ei, bine înțeles, ca
să oprească dezvoltarea particulară a fiecărei
naționalități. În asemenea procedură zace
chiar o mare primejdie.

Di Jeszensky are cuvîntul!

La mormîntul lui Gozdu.

Ca întregire a raportului publicat ieri
în coloanele foii noastre, despre frumosul act
de pietate săvîrșit la mormîntul marelui me-
cenat român, *Emanuil Gozdu*, din partea
tinerimii române universitare din *Budapesta*,
dăm astăzi vorbirile oratorilor, după-cum ur-
mează.

Di N. Mănoiu.

Domnilor și fraților! Îndreptînd
privirea spre acest monument, ce falnic se
ridică în fața noastră, vîd scrise cuvintele
marelui poet Horatiu: „*Monumentum sibi-
erect aere perennius*”. Tot pe această peatră
vîd și numele marelui mecenat român Ema-
nuil Gozdu.

Monumentul acesta însă nu este etern,
pentru-că dintele timpului îl va roade și cu
vreme îl va face să dispară. Nu va perî însă,
fraților! nu va perî nici-o dată numele și
fapta nobilă a bărbatului, care ne-a adunat
pe noi tinerimea română universitară și pe
cetățenii români din capitala Ungariei la nu-
măr așa de mare în giurul său.

Fapta acestui mare Român este eterni-
sată, numele său este scris cu litere de aur
în istoria bisericii ortodoxe și în analele na-
țiunii române.

Vedeți aici, în locul acesta de peregrina-
giu, în câteva ore, cîtă lume s'a adunat,
ca să depună tributul său de recunoștință,
ca să cînte faptele eroice la mormintele bă-
rbaților mari ai națiunii maghiare.

Apoi noi Românii să ne lăsăm mai pe-
jos? Nu! Noi încă avem astfel de bărbați,
cari 'și-au iubit biserica și națiunea sa, jor-
findu-se ei. Ca mîngăiere creștinească și

rite artistice, se procură tuturor cetitorilor
sej momente de dulci delicii sufletești.

Dar' nu numai atât!

Cetind excelentul conținut al *Călin-
darului Ilustrat* nu simți numai o tre-
cătoare desfată a sufletului, ci te alegi pen-
tru întreaga viață cu un frumos stog de cu-
noștințe nouă și felurite, cu o sumedenie de
instructive sfaturi cugetări și maxime.

Și e atât de măiestrit și elegant aran-
giat acest material mîdușor, încât, de-
parte de a te obosi, cîtuși de puțin, îți
face o profundă plăcere a ceti cît de îndelung
cît el.

Dacă ai pereurs o singură piess, te cu-
prinde nesațul de a ceti cît mai mult și
cît mai des din deliciosul material.

Pe lângă elocventele avantagii înșirate
mai sus, „*Călinarul Ilustrat*” conține 23 de
minunate ilustrațiuni, reprezentînd persoane și
tablouri de o valoare incontestabilă. Estă unele
dintre ele: Regina României Elisabeta; Prin-
cipele Carol al II-lea al României; Indepen-
dența României, I. Michelet, Al. Odobescu,
Ioan Creangă. Prințesa României Maria și
fica sa Elisabeta, Maica Domnului, Madona
din Foligno, Venus dela Millo etc. etc.

Succes deci în toate privințele și admi-
rabil atât ca cuprins, cît și ca formă, *Călin-
darul Ilustrat* e între primele noastre cîndinare
din acest an și merită cu drept cuvînt a
ocupa loc pe masa fiecărui Român cult, mai
ales că pe lângă toată valoarea sa se vinde
numai pe bagatelul de 32 cr.

mândrie amintesc între acestia pe bunul pă-
rinte al națiunii române, pe Emanuil Gozdu.

Fraților! Emanuil Gozdu nu mai este
între cei vii, căci osîmintele sale, resturile
sale pămîntești, zac depuse spre odihna
eternă, sub această peatră, în stîul mormen-
tului rece. Dar' cu acestea nu credem că
fericitul Gozdu este mort. Nu, pentru-că el
trăiește. Fapta sa nobilă, prinosul său bine
primit, ce 'l-a depus el la altarul bisericii și
națiunii sale 'i-a eternizat nemurirea.

Nu cred că va fi Român, care să nu cu-
noască faptele lui Gozdu; nu cred că va
fi biserica ortodoxă și casa românească, în
care să nu răsună numele acestui bărbat.

Pe lângă toate acestea nu aflu de pris-
os a aminti ceva din viața marelui bine-
făcător.

Emanuil Gozdu s'a născut în Oradea-
mare în 9 Februarie 1802 din părinți macedo-
români, ca și apostolul Andreiu Șaguna;
aici a urmat și terminat studiile gimnaziale
și facultatea juridică; după obținerea diplomei
de avocat s'a stabilit în Budapesta, unde
'și-a deschis cancelaria advocațională.

În anul 1861 a fost denumit de comite-
suprem al Carasului; a fost deputat dietal;
membru al casei magnaților, ear' în anul 1869
a fost denumit de jude la curtea judiciară su-
premă a Ungariei.

Pentru meritele sale cîștigate prin ser-
viciile publice, a fost decorat în anul 1867 cu
ordul Leopoldin clasa III. După o luptă a
vieții de 68 ani, după ce dînsul a servit cu
toată conștiințioasă patriei, bisericii și na-
țiunii sale, obosit de povara anilor, în ziua
de 22 Ianuarie 1870 'și-a dat nobilul suflet
în mâinile Creatorului.

Nu aflu necesar a caracteriza mai de-
aproape viața acestui bărbat, fiindcă aceasta
ni-o arată și istorisește însuși faptele sale
nobile.

Emanuil Gozdu a fost acela, care 'și-a
iubit atât de mult neamul său românesc.
Iubindu-'și biserica și națiunea, averea sa
cîștigată cu multă osteneală a testat-o bise-
ricii ortodoxe și națiunii sale române, prin
dispozițiunea sa testamentară din 4 Noem-
vrie 1869, sub numirea „*Fundațiunea
Gozdu*”.

Estă deci la ce se referă cuvintele poe-
tului! Instituțiunea aceasta este monumentul
etern, ce 'și-l-a edificat însuși Emanuil
Gozdu.

Ni-a lăsat această comoară prețioasă,
din care s'au nutrit, trăiesc și se vor mân-
găia încă sute și mii de fii adevărați și
demni ai bisericii și națiunii române.

El a fost acela, care pîtruns de simțul
de caritate, a cunoscut lipsa noastră, a fost
convins, că numai prin credință și pu-
tere morală, prin știință și desvol-
tare culturală ne putem asigura
existența, ne putem ridica la nivelul cul-
tural, ce este deja scris Românului
să ajungă în Europa cultă.

Nimeni, fraților! sau prea puțini cu-
noșteau pe Emanuil Gozdu de Român, și pe
cînd se credea a fi cel mai mare oportunist,
atunci era cel mai înfocat apărător al nea-
mului său; pe cînd 'și se făceau cele mai ne-
demne demonstrațiuni din partea neamului
său, atunci se întăria mai tare în credință și
iubire față de biserica și națiunea sa.

El nici atunci nu s'a departat de bise-
rica și națiunea sa, cînd se credea, că deja
s'a înstrăinat de noi și nu mai cantă spre
neamul său.

Dacă el nu 'și-a manifestat simțimintele
sale naționale în public, dacă el s'a arătat la
diferite ocașii cu mult mai retras, decum
am pretins noi, aceasta a făcut-o numai pen-
tru-ca cu mai mare rezultat să poată lucra și
ajuta națiunii sale.

Era însă liniștit și împăcat cu judecata
conștiinței sale, pentru-că știa ce face.

Ținuta și politica sa nu era politică de
zi, la care se avîntă astăzi mulți Români-
neromâni, ipocriți, vînatîri de titluri și em-
bleme, ce nu li-se cuvin și nu le merită.

Simțimintele sale n'au fost învîluite în
lustru, cuvintele sale n'au fost frase bom-
bastice și planuri neisprăvite, după-cum pe
mulți, cu durere, îi cunoaștem tocmai astăzi.
Simțimintele sale au fost ascunse în inima sa
nobilă, iubirea a nutrit-o în secret și știind
ce ne lipsește ne-a înzestrat cu aceea, la ce
nu ne puteam aștepta.

Ceea-ce ne-a lăsat, ni-a dat din firmă
convingere, din voe liberă și nu pentru fala
lumii; din simțul de iubire adevărată pentru
biserica și națiunea sa.

Din fundațiunea lui Gozdu, ce
astăzi se urcă la 2 milioane fl., 'și-a asigurat
viitorul și existența sute de tineri români,
pe cari îi vedem aplicați pe toate terele. Cea
mai mare parte ca juriști și bărbați politici,
apărînd înaintea forurilor judiciare principii
de drept egalitate și echitate, apărînd cu
abnegațiune interesele bisericii și națiunii ro-
mâne, — pe unii îi vedem ca medici, alergînd
fără preget la paturile bolnavilor, alinîndu-le
dururile; pe alții îi vedem pe catedră, ca

profesori, propagînd cu multă sîrguință mo-
rala și cultura, răspîndind razele de lumină,
învîțînd tinerimea cum să 'și respecte și
păstreze limba și caracterul firm ro-
mănesc, ca demni următori ai stră-
moșului Traian.

Gozdu ne arată și ne îndeamnă,
ca nici sub cele mai vitrege împre-
giurări să nu ne lăpădăm credința
și caracterul românesc, ci din contră
cu bărbăție și mîndrie să luptăm cu armele
credinței, științei și culturii, pentru asigurarea
existenței și înfloririi națiunii române, impu-
nînd astfel popoarelor europene.

Din faptele lui Gozdu, ca mare bărbat
politic, putem lua exemplu, fraților, ca tot-
deauna să fim energici și cu înști-
stență să luptăm la apărarea drep-
turilor noastre odată cîștigate și
avute.

Gozdu ne spune, ca să fim rezoluți
și statornici și să nu ne clătînim ca
frunza după vînt, pentru-că așa nici-cînd nu
vom pute isbuti în realizarea intereselor
noastre, ca creștini ai bisericii ortodoxe
și bărbați ai națiunii române, atât de mult cer-
cată și persecutată, prin uneltrile viclene ale
vrășmașilor.

Estă deci, domnilor și fraților colegi!
motivele, ce ne-au îndemnat pe noi a pere-
grina astăzi la acest mormînt sfînt, ca pe-
trunși de faptele nobile ale fericitului Gozdu,
să depunem și noi în schimb și semn de re-
cunoștință această cunună, ca un tribut de
pietate și venerațiune părintelui nostru bine-
făcător.

Ear' tu suflet nobil și fericit al lui
Emanuil Gozdu, care 'ți-ai eternizat me-
moria în cer și pe pămînt, primește modestul
nostru tribut, primește solemnă promisiune,
că întotdeauna, din neam în neam vom păstra în
onoare și cu demnitate numele tău, fiind
memoria ta în veci binecuvîntată.

Di Ilarie Chendi.

Prestimați ascultători! Fie-mi permis și
mie a face puține reflexiuni din incidentul
convenirii noastre la mormîntul acestui mare
Român.

Cunoaștem puțini bărbați, dela cari au
atîrnat și atîrnată demna existență a poporului
nostru român și cari prin fapte mărețe spiri-
tuale și fizice s'au făcut vrednici de venera-
țiunea noastră. La mormîntul unuia dintre
acești puțini, stăm noi astăzi cu capetele des-
velite în semn de înaltă pietate, cu inimile
palpitînde de iubire și recunoștință. Am ve-
nit să depunem modestul nostru tribut omag-
ial la mormîntul acestui binefăcător al
neamului nostru.

Țin de consult a ne da pe scurt seama
cu acest prilegiu despre însemnătatea binefa-
cerii pentru neam, căci din această însemnă-
tate putem cu ușurință concluda și asupra
criteriilor, ce repositului fondator 'i-au servit
drept basă la săvîrșirea binefacerii.

Tot ce are o națiune mai prețios este
limba, care conservă toate notele caracteristice
ale unui neam. Ea conservă individualitatea
națională, precum și toate moravurile, ea con-
servă cu un cuvînt toate condițiile de viață
ale unui popor.

Este un mare paș înainte pentru un po-
por, cînd ajunge la acel grad de conștiință,
ca să 'și știe prețul limbii sale!

Poporul nostru românesc n'a ajuns toc-
mai de mult la acest grad de conștiință.
Limba noastră și cu ea toate nobilele ei în-
sușiri, s'a conservat exclusiv prin o armonică
conlucrare a providinței dumnezeiești și a ge-
niului limbii noastre materne. Și atât a fost
de puternică această ocrotire a celor două su-
prafirești forțe, încât dulcea noastră limbă a
rămas veacuri de-arîndu în ună, făcînd cer-
bicos afroat tuturor vijeliilor, apărîndu-se cu
un puternic instinct împotriva tuturor ingre-
diențelor de natură nefastă.

Seminții mari răboinice, cari odinioară
îngrășau pămîntul cu sângele protopărinților
noștri s'au stîns de mult, numai numele și
frînturi de limbă le-au rămas ca urme.

Altele s'au asimilat cu deservire, s'au
contopit cu elemente înrudite sau heterogene
chiar.

Limba noastră, care întotdeauna a avut
dușmani leghioni, cum nu găsești po t: exem-
plu în istoria universului, n'a fost în stare
popor să ni-o răpească, sau să 'și-o supună
șieși prin asimilare. Nici forța brutală, nici
alte machinațiuni infernale, n'au isbutit a ne
despoia de limbă.

A venit apoi timpul, cînd instinctul a în-
cetă de a lacra, căci providința a trimis po-
porului nostru bărbați aleși, ca să-l trezească
și să-l desvolte dragostea de neam și limbă.
Și era suprem momentul, căci limba noastră,
o dulce și atrăgătoare bucată pentru dușman,
ajungea tot mai asaltată, ghiarele ce se înfi-
geau în corpul nostru național deveniau tot
mai otrăvitoare și mai ascuțite, tocmai prin
progresul numit cultural ce-l făcea dușmanul
nostru. Rivna lui creștea mereu și cu ea pe-
ricolul pentru noi.

N'auziți și astăzi chiar tipătul de durere
amară, ce ese sfîșietor din piepturile milioane-
lor de frați ai noștri?

Nu este acesta însă tipătul unui muri-
bund, unui popor ce apune, nu, domnilor, este
vocea tînică a unui popor ce se deșteaptă,
dar' deșteptîndu-se își vede cu durere unica
moșie în flăcări, își vede împrejmuită de duș-
man strămoșeasca limbă. Și acest popor con-
știent cere acum arme potrivite, arme cultu-
rale spre combaterea și alungarea dușmanu-
lui și cere puteri destoinice pentru dextera ma-
nuare a acestor arme.

Între acei bărbați, dl. cari au adus
poporul nostru direct sau indirect la atîta
conștiință, socotim cu tot dreptul și pe marele
fondator Gozdu.

Cardinalul său merit este, că înțelegînd
la timpul său serioșitatea situației în care a
ajuns poporul nostru, 'și-a propus de idealii
întă creșterea de apărători ai limbii
și ai neamului. Estă, domnilor, cel mai
sublim ideal, ce 'și-l poate cineva preface, cel
mai salutar principiu, cea mai sănătoasă po-
litică, de care omul poate fi condus și ce îl
face demn de venerațiunea unui neam întreg,
— estă principalul moment etic al binefacerii
lui Gozdu.

Gozdu a văzut neamul nostru plutind
în sărăcia materială, ce-l ține încătușat, ză-
dărnindu-'i propășirea; a văzut pe de altă
parte „orînduială” cea crudă și nedreaptă, pe
nesățiosul și astutul dușman, și — desbră-
cîndu-se de orice egoism, inspirat de șoa-
ptele generoase ale inimii, — a creat această
instituțiune cu scopul de a îngrădi
neamul cu apărători.

Îmi vin la acest loc în minte cuvintele
betrânului Mircea rostite către Sultanul
Baiazid:

„Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul...
N'avem oști, dară iubirea de moșie e un zid
Care nu se înflorează de-a ta faină, Baiazid.”

Eminecu, sat. III.

De aceeași convingeri a fost nutrită și
inima lui Gozdu, cînd a săvîrșit faptul
fertil, pentru glori-farea căruia astăzi ne-am
adunat.

Colegi!

Datori sîntem cu toții acestui bărbat cu
o adîncă recunoștință, datori sîntem să în-
țelegem scopul binefacerii sale și înțelegîndu-'l
să tindem a-'l ajunge.

Noi sîntem și avem să fim zidul din
giurul moșiei, a limbii noastre, și de noi trebuie
să se sfîrșe adrob toate uneltrile și atacu-
rile îndreptate împotriva acestei moșioare.

E bine să ne dăm seama despre aceasta
la acest loc și în acest moment festiv, și —
dăndu-ne seama — să depunem aci drept
omagiul solemnă noastră făgăduință, că fiecare
dintre noi va fi un stegar al cauzei, pentru
care Gozdu a clădit mărețul edificiu, fiecare
va fi un apărător al limbii noastre, al nea-
mului.

Colegi! Să promitem cu toții!
Și, — nemernic fie, cine nu-'și va ține
făgăduința!

Și mai nemernic este cel-ce nu
voește și nu poate face această fă-
găduință.

Victoria „Victoriei”.

— Scrisoare particulară. —

Arad, 4 Noemvrie 1896.

Cu deosebită bucurie vă raportez despre
o festivitate petrecută zilele aceste în mijlocul
nostru.

La 1 Noemvrie a. c. sînt adevăcă nouă
ani, de cînd s'a întemeiat și a început ope-
rațiunile institutului de credit și economii „*Victo-
ria*” din Arad.

Au fost nenumărate greutățile, între care
s'a înfîntat și cu care a trebuit să lupte
acest institut, până-ce în urmă spre bucuria
noastră a tuturor a învins toate pedecile și a
ajuns la triumful său de astăzi.

O parte însemnată din acest triumf
constă în faptul înviesitor, că după 9 ani de
lăcră, depunerile spre fructificare la „*Victoria*”
au ajuns la frumoasa cifră de peste un milion.

Pentru constatarea acestui rezultat și
sărbarea acestui moment din viața institutu-
lui, direcțiunea la 31 Octomvrie a. c. a ținut
o *ședință plenară festivă*, la care a fost în-
vitat și au participat, dimpreună cu direcți-
unea, presidentul, comitetul de supraveghere,
consiliul de cenzori, corpul funcționarilor etc.

Momentul principal al ședinței a fost un
raport istoric-statistic, prezentat de dl. Dr.
Oncu, directorul executiv al institutului, care
raport vi-l trimit în întregime sa.

Acest raport a fost ascultat cu deosebită
bucurie, și în sensul aceluia direcțiunea insti-
tutului cu însuflețire și unanimitate a votat
și decis să distribue 500 fl. din venitele anu-
lui curent între studenții săraci și totodată
a hotărît să prezenteze la proxima adunare
generală un proiect pentru întemeierea unui
fond filantropic-cultural al institutului.

Ședința a fost un adevărat moment de
solemnitate și bucurie, și mai virtos un bun
augur pentru prosperitatea și viitorul acestui
institut românesc.

După terminarea ședinței s'a arangiat o
cină comună, la care au participat în corpore
toți căi au fost prezenți la ședință, unde
între urări de bine, toasturi și cântări s'a
facins și a domnit cea mai frumoasă veselie
românească.

Să ne dea cerul multe asemenea zile de
succese și veselie.

Un aradan.

Până la un milion.

Estă raportul prezentat de directorul
Dr. Oncu. Din acest raport se vede desvol-
tarea treptată a institutului „*Victoria*”. El este
următorul:

Onorabilă direcțiune!

Azi se împlinesc 9 ani, de cînd insti-
tutul nostru 'și-a început activitatea sa.

Azi, după 9 ani de stăruință și muncă
onestă, cu viață bucurie viu se vă prezent
acest raport asupra succesorilor și îndeplinirii
unuia dintre principalele scopuri, pentru care
s'a întemeiat acest institut.

Este vorba de a vă înălța o iconă și
un rezultat, pe care l'am obținut în direcți-
unea de a desvolta spiritul de economie în po-
porul nostru prin crutare și prin faptul de-
punerilor spre fructificare la noi.

În această privință am onoare a vă pre-
senta următorul tablou:

I. În primul an de gestiune	
1887—88 s'au depus	fl. 150,149.90
S'au ridicat	fl. 42,804.96
Creștere	fl. 116,344.94
II. În 1889 s'au depus	fl. 168,964.94
„ „ „ ridicat	fl. 97,131.72
Creștere	fl. 71,833.22
III. În 1890 s'au depus	fl. 223,828.91
„ „ „ ridicat	fl. 145,745.36
Creștere	fl. 78,083.55
IV. În 1891 s'au depus	fl. 306,544.05
„ „ „ ridicat	fl. 181,687.77
Creștere	fl. 124,856.28
V. În 1892 s'au depus	fl. 364,094.39
„ „ „ ridicat	fl. 220,005.71
Creștere	fl. 144,088.68
VI. În 1893 s'au depus	fl. 402,765.57
„ „ „ ridicat	fl. 358,841.23
Creștere	fl. 43,924.34
VII. În 1894 s'au depus	fl. 384,430.53
„ „ „ ridicat	fl. 322,877.38
Creștere	fl. 61,553.15
VIII. În 1895 s'au depus	fl. 557,600.98
„ „ „ ridicat	fl. 342,051.43
Creștere	fl. 215,549.55

IX. În 1896 s'au depus până	
în 31 Octomvrie	fl. 551,885.10
În 1896 s'au ridicat până	
în 31 Octomvrie	fl. 399,702.54
Creștere	fl. 154,952.56

În general dela întemeierea institutului,
adecă dela 1 Noemvrie 1887 până astăzi
s'au depus
| fl. 3,122,034.37 |
| s'au ridicat |
| fl. 2,110,848.10 |
| Starea de astăzi |
| fl. 1,011,186.27 |

Așa, după muncă de 9 ani și cu ajuto-
rul lui D-zeu am ajuns, că depunerile au tre-
cut deja peste cifra de un milion.

Mă ațin aci dela alte aprecieri asupra
situațiunii, în mijlocul căreia am făcut noi
începutul în această direcțiune, precum și
asupra greutăților, cu care ne-am luptat până
ce am ajuns la acest rezultat.

Constat numai rezultatul acesta atât de
învesitor pentru noi toți și mă mărginesc
a mai adauge numai atîta, că acest rezultat
este dovada cea mai eclatantă despre încre-
derea, de care se bucură, și că institutul
nostru basat pe această încredere este în
continuă desvoltare și precum în toate ramu-
rile sale de operațiuni, așa și mai virtos pe te-
renul de desvoltare al simțului de economie
în poporul nostru, înainteașă cu pași siguri
spre progres și înflorire.

Acest rezultat nu a venit însă dela sine.
El este produsul unei munci stăruitoare, a
unei purcederi solide și mai ales a entu-
siasmului și iubirii calduroase, cu care insti-
tutul și noi dela institut am fost dela început

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1897.

Anul XII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografia“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poșta 23 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poșta 20 cr.

Cu două portrete ale dlui Dr. Ioan Rațiu.

Sumar: Calindarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnilor europeni. — Poșta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile noi și vechi. — Scara timbrilor. — Autoritățile bisericești române din Transilvania și Ungaria. — Alexandru Vlăduță (cu o schiță literară): „De la gezețore“ și „Un crăciun“, (novele). — Epigrame. — „Doina“ de G. Coșbuc. — „O pagină din istoria anului 1848—49“ de C. Vancu. — „Cine a sberiat?“. — „Bucăria din gură“ (anecdote). — Dr. Ioan Rațiu (biografie cu două portrete). — „Istoria a despre porumbi“. — „Poi de lei“, poezii de Ioan Nenițescu (cu o schiță literară). — „Snoave“. — Anton Pann (cu o schiță literară): „Despre pricină de judecări“ și „Povestea vorbii“. — „Dimineața și seara“, de doamna Colomb. — Victor Vlad Delamarina (cu o schiță literară): „Al mai tare om din lume“ și „Noi n' am acasă“. — „Răvașul nostru“, de Ioan Scurtu. — „Drept de neguțitor“, de Ioan Costin. — „Povești“. — „Tirgurile din Ungaria“. — „Tirgurile principale din Bucovina și România“. — Inserate.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poșta 23 cr.

Canarine nobile

(Kanarien-Edelroller)

trimis cu rambursă (per Nachnahme) pe lângă garanție pentru valoarea lor și sosirea lor în vînt, pentru câte 8 până 20 mărci. O carte asupra tratamentului și îngrijirea lor trimis pentru 50 pfenici în marce postale. [2112] 3—4

Listă de prețuri gratis.

Ernst Kühnel in Copitz (Elbe).

Premiat cu distincțiunea cea mai înaltă.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura populară română“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzînd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 60 cr. plus 10 cr. porto.

De oare ce eu toate mărfurile le vînd exclusiv numai pe lângă solvire în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într'un mod însemnat și ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începînd vouă lăsa să se imbucre cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor livrate de casa mea cu prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără ori-ce reclamă mai departe [2128] 2—20

Pe lângă ori-ce preț!

și mai ieftin
ca la

vînzarea totală

a vinde articole din depozitul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producțiune proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, pălării și oorturi p. t. publicului, și asigur., că ori-cine va fi îndestulat în toată direcțiunea. Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor vîrsat și expert, este provăzut cu o multitudine de stofe din țeri interne și externe, din lână de oaie și garantat veritabile, unde de acum încolo vouă primiți pe lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri

pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul său să-și câștige cât mai curînd o convingere faptică despre depozitul meu de croitorie din nou aranjat, precum și despre soliditatea și ieftinătatea marfei servită.

Observ., că sînt aplicat a da articolele din depozitul meu și pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima

Isak Ascher

Atelier de croitorie, depozit de haine gata pentru domni și copii.
Strada Cisnădiei nr. 4—6. SIBIU. Palatul comandel de corp.

5098/1896.

[2374] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de notar devenit vacant prin pensionare în comuna Apoldul-de-jos se scrie prin această concurs cu următoarele emolumente:

1. Salar anual de 500 fl.;
2. Paușal de călătorie 60 fl.;
3. Cuartir natural;
4. 2 stîngini de lemne;
5. Competențele normate în statutul aprobat.
6. Pentru purtarea matriculei de stat 100 fl.

Cererile concursuale înscrise în sensul §. 6. I. 1883 an de a se prezenta subscrisului până în 1 Decembrie a. c. după amiază la 6 ore.

Miercuri, în 2 Noiembrie 1896.

Protopretor cercual:

Mangesius.

Nr. 1373/1896.

[2371] 1—3

Publicațiune.

Prin această din partea subscrisiei primării comunale se aduce la cunoștință publică, cumcă în 3 Decembrie a. c. la 2 ore p. m. se va exaranda în cancelaria comunei Boița, pe calea licitațiunei publice dreptul de vînat de pe întreg teritoriul comunei, pe un period de 6 ani.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în orele oficioase la subscrisa primărie.

Boița, în 2 Noiembrie 1896.

Primăria comunală:

Ioan Bordenan,

primar.

Nr. 1764/1896.

[2383] 1—3

Anunț de licitațiune.

Prin care se aduce la cunoștință publică, că cu data de 30 Noiembrie st. n. 1896 pe calea licitațiunii publice, se va exaranda pe durata de 5½ ani consecutivi, începînd de 1 Ianuarie 1897 până la 1 Iulie 1902, moara comunei Porcești, cu două petri.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunei Porcești, în orele de oficiu, de la publicare până la licitațiune. R. flectanți sînt deobligați a d-pune vadiu de 10% dela prețul exclamării.

Porcești, în 4 Noiembrie 1896

Primăria comunală:

Toma Filipp,

primar.

Nicolae Fleschin,

notar.

Bomboanele „Pemet“

ale lui Réthy

sînt cele mai bune în contra

Tusei, răgușelei și catarului

pe cari le curează în grabă.

Se poate căpeta în ori-care farmacie. O cutie costă 30 cr. Câte 5 cutii trimite franco pentru fl. 1.50. [2370] 1—10

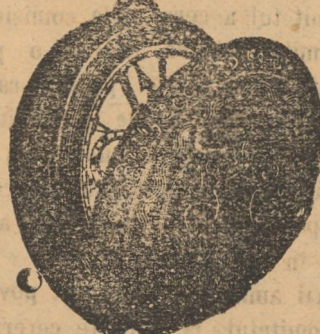
Réthy Béla,

farmacist în Békés-Csaba.

„Reforma“,

orologu de buzunar, remonto r, din goldn, întrece toate cele de până acum.

A. G. A. G.

Mechanisme de precisiune foarte fine. Garanție în scris pe 3 ani pentru mersul exact. Construcțiunea cea mai nouă. Reparaturile sînt cu totul exchise. Cuciore cu 3 mantale luxos ciselate din veritabil goldn. Rămâne și după 20 ani ca aurul veritabil. Prețul numai fl. 6. inclusiv ciselatul și etui de piele. Lanțuri de clas, acomodate din goldn veritabil, faconul cel mai nou, livrează pe lângă rambursă depoul central

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse 12.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare** etc. [1739] 69—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposît în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov depozit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate com. da și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Adevăr!

Este neîntrecută și senzațională în lumea întreagă

Colecția mea Austria

constatătoare din 15 scule admirabile cu numai fl. 5.75

un orologiu de buzunar remontoar de aur „façon“

cu cel mai corect regulat aparat de precisiune (36 ore) și cu un cadran de email. Cutioara orologiuului frumos ciselată este din nou inventatul aur „façon“, care de aurul veritabil nu se poate deosebi și nu-și poate pierde nici-cînd înstrul.

Pentru exactitatea orologiuului remontoar garantez trei ani.

1 lanț „panteră“ de aur imitat;	1 ac de cravată de tot fin;
2 bucați de butoni pentru manșete, din aur imitat;	1 futeal pentru orologiu de aur „façon“;
1 broș foarte frumos pentru dame;	1 oglindă de buzunar cu un etui;
3 butoni pentru piept, din aur imitat;	1 ac de blusă, din aur facon;
1 buton patent pentru gulere indoite;	2 bucați de inele cu simillibrilant și rubine.

[2267] 3—6

Toate aceste 15 admirabile scule la olaltă cu orologiu de aur facon costă numai fl. 5.75.

Se expediază cu rambursă și în cas de neconvenire se retrimite banii. Firma:

Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse nr. 12.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'au simțit îndemnată a desfășura proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sînt eu împuternicit. Expedez deci ori-și-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60, și anume:

- 6 cutie fine cu tăis veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceain.
- 1 lopăciță pentru zahăr pisat.
- 44 de bucați la olaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucați au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și ca present de nuntă și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se căpeta numai la

[2320] 2—10

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintarie patent Viena, II., Rembrandtstrasse 19. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal higienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Expediția d-voastră de tacămuri am primit-o, sînt foarte mulțumit cu ele și mă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură, constatătoare din 44 bucați de argint american patent. Bozovici (comitatul Caras-Severin), 18 Iulie 1896.

Keresztes Sándor, judecător superior.

Pilis, în 24 August 1896 (comit Pestei).

Stimate Domnule!

Sînt foarte mulțumit cu garnitura. Mă rog a-mi trimite soacrei mele, baronesei Nyary nasc. de Somogyi, trei asemenea garnituri la Szunto.

Baron Julius Nyary.